

Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв

КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНОЇ БІБЛІОТЕЧНОЇ ТА АРХІВНОЇ СПРАВИ

Силабус навчальної дисципліни

Назва дисципліни: Основи трудового права і підприємницької діяльності

Рівень вищої освіти: перший /бакалаврський/ рівень

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Спеціальність: 025 Музичне мистецтво

Назва освітньо-професійної програми: Інструментально-оркестрове мистецтво

Сторінка курсу в Moodle: <https://moodle.mfknukim.mk.ua/course/view.php?id=703>

Рік навчання IV: Семестр : VII

Викладач (викладачі): Баковецька О. О. (лекції, підсумковий контроль)

Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Основи трудового права і підприємницької діяльності» є обов'язковою освітньою компонентою навчального плану, циклу дисциплін професійної та практичної підготовки, яка сприяє підготовці фахівців, виховує та формує основні філософські знання та здібності необхідні для майбутніх викладачів фахових дисциплін, артистів та керівників оркестрових колективів.

Мета: здобуття слухачами всебічних і обґрунтованих знань у сфері правового регулювання трудових відносин, які в умовах товарно-грошового господарства набувають якісно нового наповнення і значення; розвиток юридичного мислення слухачів, опанування навичками аналізу конкретних прикладних правових явищ.

Завдання:

- навчити слухачів користуватись джерелами трудового права, вміти використовувати їх у практичній діяльності, причому з урахуванням мобільності та динаміки змін таких джерел, їх особливої ролі в регулюванні трудових відносин;

- усвідомлення того незаперечного факту, що нинішні трудові відносини нерідко принципово відрізняються від відносин, які виникали і реалізовувались в умовах командно-адміністративної системи;

- набуття знань в сфері правового регулювання господарської діяльності суб'єктів підприємницької діяльності.

Предмет: комплекс суспільних відносин, основу якого складають трудові відносини, що виникають на підставі укладення трудового договору, і відносини, що

тісно пов'язані з трудовими та які існують для забезпечення функціонування останніх.

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів	Загальна кількість годин	Аудиторних годин	Самостійної роботи студента	Вид підсумкового контролю
3	90	30	60	Залік

Компетентності, яких набуває студент при вивченні дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми

Загальні компетентності ЗК	Фахові компетентності ФК
<p>ЗК1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК12. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>ЗК14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК16. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК17. Здатність зберігати та</p>	<p>СК14. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій в сфері народно-хорового жанру.</p> <p>СК16. Здатність використовувати засоби масової інформації, зокрема телебачення, радіо та інтернет для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.</p>

<p>примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>	
--	--

Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми

<p>ПРН11. Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській, менеджерській та лекторській практичній діяльності.</p> <p>ПРН16. Виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципів організації мистецьких заходів, закладів культури та музичної освіти.</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми, опис теми, завдання для самостійної роботи	К-сть годин	Вид навчальної діяльності	Форми і методи навчання	ОК; ПРН	Оцінка (бали)
<p><i>Тема 1.1. Суб'єкти трудового права</i> Поняття і класифікація суб'єктів трудового права. Трудова правоздатність та дієздатність. Правовий статус суб'єктів трудового права, його зміст Суб'єкти індивідуальних трудових відносин. Працівники як суб'єкти трудового права. Роботодавці як суб'єкти трудового права. Суб'єкти колективних трудових відносин. Профспілки як суб'єкти колективних трудових відносин.</p>	2	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК9, ЗК13, ЗК14, ЗК16, ПРН11, ПРН16	100
<p>Поняття, види і правовий статус трудових колективів. Повноваження трудових колективів, їх класифікація. Механізм здійснення повноважень і самоврядування трудового колективу. Органи трудового колективу. Державні органи та органи місцевого самоврядування як суб'єкти трудового права. Органи державного нагляду і контролю як суб'єкти трудових правовідносин.</p> <p style="text-align: center;"><i>Завдання СР</i></p>	4	самостійна	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання схеми; вирішення завдань	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК9, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК16, ПРН11, ПРН16	100

<p>1. Органи державного нагляду і контролю як суб'єкти трудових правовідносин.</p> <p>2. Поняття, види і правовий статус трудових колективів.</p> <p>3. Повноваження трудових колективів, їх класифікація.</p> <p>4. Механізм здійснення повноважень і самоврядування трудового колективу.</p> <p>5. Органи трудового колективу.</p>					
<p><i>Тема 1.2. Колективні договори і угоди</i></p> <p>Загальна характеристика законодавства про колективні договори і угоди. Принципи розробки колективних договорів і угод.</p> <p>Поняття колективного договору. Сторони колективного договору і порядок його укладення. Зміст і структура колективного договору. Реалізація колективного договору, контроль за його виконанням.</p> <p>Відповідальність за порушення колективного договору.</p>	2	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК9, ЗК13, ЗК14, ЗК16, ПРН11, ПРН16	100
<p>Поняття колективної угоди. Види колективних угод. Генеральна угода, галузеві і регіональні угоди, їх сторони і зміст. Порядок укладення, зміни угод і контроль за їхнім виконанням.</p> <p>Колективні переговори. Порядок вирішення розбіжностей під час ведення колективних переговорів.</p> <p><i>Завдання СР</i></p> <p>1. Розкрийте поняття колективного договору. В яких нормативних актах воно закріплене?</p> <p>2. На яких підприємствах укладення колективного договору не обов'язкове?</p> <p>3. Який порядок проведення колективних переговорів по укладенню колективного договору?</p> <p>4. Назвіть основні етапи колективних переговорів. Розкрийте їх зміст.</p> <p>5. Який порядок укладення колективного договору?</p> <p>6. Який порядок реєстрації колективного договору? Які органи його реєструють?</p> <p>7. З якого моменту колективний договір вступає в силу?</p> <p>8. Розкрийте зміст колективного договору?</p> <p>9. Які заходи з охорони праці, плануються в колективному договорі?</p>	4	самостійна	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання повідомлення; вирішення завдань	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК9, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК16, ПРН11, ПРН16	100

<p>10. Хто здійснює контроль за виконанням колективного договору?</p> <p>11. Яка відповідальність настає для власника підприємства або уповноваженого ним органу в разі невиконання положень колективного договору?</p> <p>12. Який вид відповідальності настає для працівників невиконання, чи неналежного виконання положень колективного договору?</p>					
<p><i>Тема 1.3. Основи правового регулювання зайнятості населення і працевлаштування</i></p> <p>Законодавство про зайнятість населення. Поняття, форми зайнятості і державна політика в цій сфері. Правовий статус безробітного. Поняття безробітного і підходящої роботи. Право громадян на забезпечення зайнятості і працевлаштування.</p>	2	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК9, ЗК13, ЗК14, ЗК16, ПРН11, ПРН16	100
<p>Поняття, види працевлаштування. Правова організація працевлаштування. Державна служба зайнятості, її права і обов'язки. Державні гарантії (загальні та додаткові) зайнятості населення. Соціальні гарантії при втраті роботи і безробітті. Деякі особливості працевлаштування окремих категорій громадян (молоді, інвалідів, осіб, яких звільнено з лав Збройних Сил України або з альтернативної (невійськової) служби, вивільнених працівників і т. ін.).</p> <p><i>Завдання СР</i></p> <p>1. Державна служба зайнятості, її права і обов'язки.</p> <p>2. Державні гарантії (загальні та додаткові) зайнятості населення.</p> <p>3. Соціальні гарантії при втраті роботи і безробітті.</p>	4	самостійна	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування; вирішення завдань	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК9, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК16, ПРН11, ПРН16	100
<p><i>Тема 1.4. Трудовий договір : поняття, зміст, порядок його укладання</i></p> <p>Поняття і значення трудового договору. Відмінність трудового договору від суміжних цивільно-правових договорів, які пов'язані з працею (підряду, доручення, авторського та ін.). Сторони трудового договору. Зміст трудового договору. Умови, які передбачені у законодавстві і умови, що</p>	2	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК8, ЗК9, ЗК13, ЗК14, ЗК16, ЗК17,	100

<p>встановлюються за угодою сторін при укладанні трудового договору. Необхідні і додаткові (факультативні) умови.</p> <p>Поняття трудової функції і місця роботи за трудовим правом. Загальний порядок укладення трудового договору, його оформлення. Строк випробування при прийнятті на роботу. Документи, що подаються при прийнятті на роботу.</p> <p>Трудова книжка працівника.</p> <p>Строк трудового договору. Укладання трудового договору на невизначений строк, на визначений строк, встановлений за погодженням сторін, на час виконання певної роботи.</p> <p>Види трудових договорів. Особливості окремих видів трудових договорів: трудовий договір державного службовця; трудовий договір працівника, що приймається за конкурсом; трудовий договір за суміщенням професій (посад); трудовий договір про роботу за сумісництвом та ін.</p> <p style="text-align: center;"><i>Завдання СР</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дайте визначення поняття трудового договору. 2. За якими критеріями треба відрізнити трудовий договір від суміжних цивільно-правових договорів? 3. Що являє собою зміст трудового договору? 4. Які умови трудового договору можна віднести до таких, що встановлюються законодавством, а які до таких, що виробляються угодою сторін? 5. Які форми трудового договору передбачені законодавством України? 6. Назвіть види трудового договору. В чому їх особливість? 7. В чому полягає відмінність трудового договору про роботу за сумісництвом від трудового договору про суміщення професій? 8. Які особливості змісту та порядку укладення трудового договору державного службовця? 9. Які особливості змісту та порядку укладення трудового договору з тимчасовими та сезонними працівниками? 	4	самостійна	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, підготовка презентації; вирішення завдань	ПРН11, ПРН16 ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК9, ЗК12 ЗК13, ЗК14, ЗК16, ПРН11, ПРН16	100
---	---	------------	---	--	-----

10. Які особливості змісту та порядку укладення трудового договору з працівниками які виконують роботу на дому?					
<p><i>Тема 1.5. Правове регулювання зміни та припинення трудового договору</i></p> <p>Поняття переведення на іншу роботу, види переведень. Переміщення на інше робоче місце. Зміна істотних умов праці. Переведення на іншу роботу в разі виробничої потреби і в разі простою. Атестація працівників та її значення, правові наслідки атестації. Поняття і випадки відсторонення від роботи. Правове регулювання відсторонення від роботи.</p> <p>Підстави припинення трудового договору. Додаткові підстави припинення трудового договору. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. Підстави розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу. Додаткові підстави для припинення трудового договору деяких категорій працівників. Оформлення звільнення. Вихідна допомога. Правові наслідки незаконного звільнення.</p> <p><i>Завдання СР</i></p> <p>1. Атестація працівників та її значення, правові наслідки атестації. 2. Поняття і випадки відсторонення від роботи. 3. Правове регулювання відсторонення від роботи. 4. Оформлення звільнення. Вихідна допомога. 5. Правові наслідки незаконного звільнення.</p>	2	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК8, ЗК9, ЗК13, ЗК14, ЗК16, ЗК17, ПРН11, ПРН16	100
	4	самостійна	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання повідомлення; вирішення завдань	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК9, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК16, ПРН11, ПРН16	100
<p><i>Тема 2.1. Робочий час і час відпочинку</i></p> <p>Поняття робочого часу і значення його правового регулювання. Правові норми робочого часу. Поняття і види робочого тижня, робочого дня і робочої зміни. Нормальна і скорочена тривалість робочого часу, неповний робочий день. Графіки змінності роботи, вахтовий метод роботи, гнучкі графіки роботи.</p>	2	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК8, ЗК9, ЗК13, ЗК14, ЗК16, ЗК17, ПРН11,	100

<p>Режим і облік робочого часу, порядок його встановлення. Ненормований робочий день.</p> <p>Поденний, тижневий і підсумований облік робочого часу.</p> <p>Поняття надурочних робіт і порядок їх застосування. Чергування.</p> <p>Поняття і види часу відпочинку.</p> <p>Перерви протягом робочого дня, зміни.</p> <p>Щоденні перерви в роботі. Щотижневі вихідні дні. Святкові і неробочі дні.</p> <p>Поняття і види відпусток. Щорічна основна відпустка і порядок її надання. Щорічна додаткова відпустка, її види і порядок надання. Додаткові відпустки у зв'язку з навчанням. Творча відпустка. Соціальні відпустки. Відпустки без збереження заробітної плати.</p> <p style="text-align: center;"><i>Завдання СР</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте поняття і види робочого часу. 2. Що являє собою нормальна та скорочена тривалість робочого часу, неповний робочий час? 3. Визначте поняття «режим робочого часу». 4. Яка робота вважається нічною роботою, які категорії працівників не можуть залучатись до цих робіт? 5. Що таке надурочні роботи? Який існує порядок залучення до них? 6. Які категорії працівників забороняється залучати до надурочних робіт? 7. Чим відрізняється ненормований робочий день від надурочних робіт? 8. Що таке облік робочого часу? Назвіть його види. 9. Визначте поняття часу відпочинку та його види. 10. Що являє собою перерва протягом робочого дня як вид часу відпочинку? 	6	самостійна	<p>Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування; вирішення завдань</p>	<p>ПРН16</p> <p>ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК9, ЗК12 ЗК13, ЗК14, ЗК16, ПРН11, ПРН16</p>	100
<p style="text-align: center;"><i>Тема 2.2. Оплата праці</i></p> <p>Поняття і зміст заробітної плати в умовах становлення ринкової економіки. Структура заробітної плати: основна заробітна плата, додаткова заробітна плата, інші заохочувальні і компенсаційні виплати.</p> <p>Сфери регулювання заробітної плати: державне регулювання заробітної</p>	2	лекція	<p>Лекція, презентація, опитування студентів</p>	<p>ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК8, ЗК9, ЗК13, ЗК14, ЗК16,</p>	100

<p>плати, договірне регулювання заробітної плати.</p> <p>Реформа оплати праці в Україні в умовах переходу до ринкових відносин.</p> <p>Організація оплати праці на підприємстві (тарифна система, форми і системи оплати праці, нормування праці, преміювання). Тарифна система та її елементи: тарифні сітки, тарифні ставки, схеми посадових окладів, тарифно-кваліфікаційні характеристики (довідники). Надбавки і доплати до заробітної плати.</p> <p>Система заробітної плати та її види (почасова, відрядна).</p> <p>Преміювання працівників. Винагорода за результатами роботи за рік.</p> <p>Нормування праці. Норми праці (норми виробітку, норми часу, норми обслуговування, нормовані виробничі завдання, норми чисельності), відрядні розцінки.</p> <p>Оплата праці при відхиленні від нормальних умов праці. Обчислення середньої заробітної плати. Індксація заробітної плати. Компенсація втрати частини зарплати у зв'язку з порушенням строків її виплати.</p> <p>Порядок виплати заробітної плати.</p> <p>Відрахування із заробітної плати.</p> <p style="text-align: center;"><i>Завдання СР</i></p> <p>1. Обчислення середнього заробітку при гарантійних виплатах і доплатах.</p> <p>2. Компенсаційні виплати при службових відрядженнях, при переїзді в іншу місцевість.</p> <p>3. Компенсаційні виплати за невиданий спеціальний одяг і спеціальне взуття, компенсаційні надбавки.</p>	4	самостійна	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання повідомлення; вирішення завдань	ЗК17, ПРН11, ПРН16 ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК9, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК16, ПРН11, ПРН16	100
	<p><i>Тема 2.3. Гарантійні і компенсаційні виплати</i></p> <p>Поняття гарантійних і компенсаційних виплат. Гарантійні виплати та їхні види (під час виконання державних або громадських обов'язків; пов'язані з реалізацією права на освіту, безкоштовну професійну підготовку; пов'язані з реалізацією права на відпочинок і охорону здоров'я та ін.). Гарантійні доплати, їхні види.</p> <p>Обчислення середнього заробітку при гарантійних виплатах і доплатах.</p> <p>Компенсаційні виплати та їхні види:</p>	2	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК9, ЗК13, ЗК14, ЗК16, ПРН11, ПРН16
	6	самостійна	Самостійна робота: з навчально-	ЗК1, ЗК2, ЗК3,	100

<p>компенсаційні виплати при службових відрядженнях, при переїзді в іншу місцевість, за невиданий спеціальний одяг і спеціальне взуття, компенсаційні надбавки, амортизаційні виплати та ін.</p> <p><i>Завдання СР</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що розуміється під поняттям «дисципліна праці»? 2. Яке значення має дисципліна праці за сучасних умов? 3. Чим відрізняються статuti і положення про дисципліну від правил трудового розпорядку? 4. Які види заохочень можуть бути застосовані за успіхи в роботі? 5. Який існує порядок застосування заохочень? 6. Що розуміється під поняттям «дисциплінарна відповідальність»? 7. Які види дисциплінарних стягнень передбачені законодавством? 8. Який порядок застосування дисциплінарних стягнень передбачає КЗпП України? 			<p>методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання повідомлення, підготовка презентації; вирішення завдань</p>	<p>ЗК4, ЗК5, ЗК9, ЗК12 ЗК13, ЗК14, ЗК16, ПРН11, ПРН16</p>	
<p><i>Тема 2.4. Трудова дисципліна</i></p> <p>Поняття і значення дисципліни праці, засоби її забезпечення в умовах переходу до ринкових відносин. Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку. Обов'язки працівника, власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу або фізичної особи.</p> <p>Заохочення за успіхи в роботі. Поняття, підстави, види заохочень і порядок їх застосування.</p>	2	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК9, ЗК13, ЗК14, ЗК16, ПРН11, ПРН16	100
<p>Дисциплінарна відповідальність працівників та її види. Дисциплінарні стягнення, порядок їх застосування, оскарження і зняття. Додаткові заходи впливу на порушників трудової дисципліни.</p> <p>Заходи громадського впливу, що застосовуються в разі порушення трудової дисципліни.</p> <p>Повноваження трудових колективів, профспілкових органів, товариських судів в забезпеченні трудової дисципліни.</p> <p><i>Завдання СР</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пільги працівникам, що навчаються без відриву від виробництва в середніх і професійно- 	4	самостійна	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання повідомлення, підготовка презентації; вирішення завдань	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК9, ЗК12 ЗК13, ЗК14, ЗК16, ПРН11, ПРН16	100

<p>технічних закладах освіти (скорочення робочого часу, надання відпусток у зв'язку з навчанням та інші пільги).</p> <p>2. Пільги працівникам, допущеним до вступних іспитів у вищі заклади освіти.</p> <p>3. Пільги працівникам, що навчаються у вищих закладах освіти (надання додаткових відпусток, вільних від роботи днів та інші пільги).</p>					
<p><i>Тема 3.1. Пільги для працівників, які поєднують роботу з навчанням</i></p> <p>Організація виробничого навчання.</p> <p>Види пільг, що надаються працівникам, які поєднують роботу з навчанням.</p> <p>Пільги працівникам, що навчаються без відриву від виробництва в середніх і професійно-технічних закладах освіти (скорочення робочого часу, надання відпусток у зв'язку з навчанням та інші пільги).</p> <p>Пільги працівникам, допущеним до вступних іспитів у вищі заклади освіти.</p> <p>Пільги працівникам, що навчаються у вищих закладах освіти (надання додаткових відпусток, вільних від роботи днів та інші пільги).</p> <p><i>Завдання СР</i></p> <p>1. Принципи розгляду трудових спорів.</p> <p>2. Порядок вирішення колективних трудових спорів.</p> <p>3. Право на страйк і його реалізація.</p>	2	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК9, ЗК13, ЗК14, ЗК16, ПРН11, ПРН16	100
	4	самостійна	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання повідомлення, підготовка презентації; вирішення завдань	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК9, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК16, ПРН11, ПРН16	100
<p><i>Тема 3.2. Трудові спори та порядок їх вирішення</i></p> <p>Поняття, види і причини виникнення трудових спорів. Органи, що розглядають трудові спори. Принципи розгляду трудових спорів. Підвідомчість трудових спорів. Комісії по трудових спорах (КТС), їх організація і компетенція. Порядок і строки розгляду індивідуальних трудових спорів в КТС.</p> <p>Розгляд індивідуальних трудових спорів в суді. Трудові спори, що безпосередньо розглядаються судом. Порядок вирішення колективних трудових спорів. Право на страйк і його реалізація. Правові наслідки</p>	2	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК9, ЗК13, ЗК14, ЗК16, ПРН11, ПРН16	100
	4	самостійна	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування,	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК9,	100

законного і незаконного страйку. <i>Завдання СР</i> 1. Що таке підприємництво? 2. У чому полягає свобода підприємницької діяльності? 3. Що таке "самостійність" як ознака підприємництва? 4. Що таке підприємницький ризик?			тезування, анотування, рецензування; вирішення завдань	ЗК12 ЗК13, ЗК14, ЗК16, ПРН11, ПРН16	
<i>Тема 4.1. Загальноправова характеристика підприємництва</i> Поняття підприємництва. Поняття малого підприємництва. Співвідношення малого підприємництва, підприємництва та господарської діяльності. Принципи підприємницької діяльності. Матеріальна основа підприємництва. Обмеження підприємницької діяльності. <i>Завдання СР</i> 1. Поняття державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців. 2. На кого покладається проведення державної реєстрації? 3. Який розмір реєстраційного збору за проведення державної реєстрації? 4. Куди вносяться відомості про юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців? 5. Які документи подаються" для проведення державної реєстрації юридичних осіб? 6. Які документи подаються для проведення державної реєстрації фізичних осіб-підприємців? 7. Термін державної реєстрації юридичної особи. 8. Термін державної реєстрації фізичної особи, яка має намір стати підприємцем.	2	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК9, ЗК13, ЗК14, ЗК16, ПРН11, ПРН16	100
	2	самостійна	Самостійна робота: з навчально- методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання повідомлення; вирішення завдань	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК9, ЗК12 ЗК13, ЗК14, ЗК16, ПРН11, ПРН16	100
<i>Тема 4.2. Організація підприємницької діяльності</i> Державна реєстрація суб'єктів підприємництва. Ліцензування господарської діяльності. Патентування підприємницької діяльності. Інші умови здійснення підприємницької діяльності. Державне регулювання підприємницької діяльності. Правове регулювання економічної конкуренції та монопольного становища суб'єктів підприємництва. <i>Завдання СР</i>	2	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК9, ЗК13, ЗК14, ЗК16, ПРН11, ПРН16	100
	4	самостійна	Самостійна робота: з навчально-	ЗК1, ЗК2, ЗК3,	100

<ol style="list-style-type: none"> 1. Якими ознаками характеризується суб'єкт підприємницької діяльності? 2. Які види суб'єктів підприємницької діяльності передбачено чиним законодавством? 3. Повна цивільна дієздатність. 4. Обмеження у здійсненні фізичними особами окремих видів підприємницької діяльності. 5. За яких умов громадянин визнається суб'єктом господарювання? 6. Поняття юридичної особи. 7. Якими ознаками характеризується юридична особа? 			методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання повідомлення, підготовка презентації; вирішення завдань	ЗК4, ЗК5, ЗК9, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК16, ПРН11, ПРН16	
<p><i>Тема 4.3. Загальна характеристика суб'єктів підприємництва</i></p> <p>Поняття суб'єктів малого підприємництва. Фізичні особи — суб'єкти малого підприємництва. Товариство. Господарські товариства. Установа. Підприємство. Види та організаційні форми підприємств. Державні та комунальні унітарні підприємства. Підприємства колективної власності. Приватні підприємства. Інші види підприємств. Об'єднання підприємств. Інші організаційно-правові форми суб'єктів малого підприємництва.</p> <p><i>Завдання СР</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що таке правочин? Види правочинів?. 2. Зміст та форма правочинів в підприємницькій діяльності. 3. У який термін має бути розглянутий протокол розбіжностей? 4. Які способи забезпечення виконання договорів передбачені законом? 	2	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК9, ЗК13, ЗК14, ЗК16, ПРН11, ПРН16	100
	2	самостійна	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання повідомлення, підготовка презентації; вирішення завдань	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК9, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК16, ПРН11, ПРН16	100
<p><i>Тема 4.4. Правочини та зобов'язання у сфері підприємництва</i></p> <p>Поняття та види правочинів. Загальні вимоги, додержання яких є необхідним для чинності правочину. Форма правочину. Нотаріальне посвідчення правочину. Державна реєстрація правочину. Поняття зобов'язання та підстави його виникнення. Поняття та види господарських зобов'язань. Виконання зобов'язань. Способи забезпечення виконання зобов'язань. Припинення зобов'язань. Поняття та</p>	2	лекція	Лекція, презентація, опитування студентів	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК9, ЗК13, ЗК14, ЗК16, ПРН11, ПРН16	100
	4	самостійна	Самостійна робота: з навчально-	ЗК1, ЗК2, ЗК3,	100

види договору. Укладення, зміна та розірвання цивільних і господарських договорів. <i>Завдання СР</i> 1. До яких правочинів застосовується нотаріальне посвідчення та державна реєстрація? 2. Які підстави виникнення та припинення господарських зобов'язань? 3. Що таке договір? На які види поділяються договори? 4. Який порядок укладення договору? Що таке оферта?			методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання повідомлення, підготовка презентації; вирішення завдань	ЗК4, ЗК5, ЗК9, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК16, ПРН11, ПРН16	
	90		Всього: 100*0,25	25	
Вид підсумкового контролю:	Залік	Форма контролю	Тести	75	
			Загальний підсумок:	100	

Технічне і програмне забезпечення

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи; проходження тестування (поточний, рубіжний, підсумковий контроль).

Програмне забезпечення Microsoft Word, Microsoft Power Point для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності.

Рекомендовані джерела та інформація

Основна література

1. Болотіна Н. Б. Трудове право України : [підручник] / Н. Б. Болотіна. — 5-те вид., перероб. і доп. — К. : Знання, 2008. — 860 с.
2. Болотіна Н. Б. Трудовий договір за законодавством України : [навч. посіб]. / Н. Б. Болотіна. — К. : Вид. Паливода А. В., 2002. — 124 с.
3. Болотіна Н. Б. Трудове право України : [практикум] / Н. Б. Болотіна. — К. : Вікар, 2002. — 147 с.
4. Бурак В. Я. Трудові спори: порядок їх вирішення в Україні / В. Я. Бурак. — К. : "Знання", 2003. — 382 с.
5. Венедиктов В. С. Трудовое право Украины / В. С. Венедиктов. — Х. : Консум, 2004. — 304 с.
6. Венедиктов В. С. Основи трудового права України : [навч. посіб] / В. С. Венедиктов, К. Ю. Мельник. — Х. : Консум, 2005. — 170 с.
7. Гусов К.Н. Трудовое право России / К. Н. Гусов, В. Н. Толкунова . — М. : Проспект, 2005. — 492 с.
8. Європейський суд з прав людини: організація, діяльність, процес / За ред. В. В.

Лутковської. — К. : Праксис, 2005. — 168 с.

9. Европейское право : учеб. для вузов / рук. авт. колл. и отв. ред., д-р юрид. наук, проф. Л. М. Зитин. — 2-е изд., пересмотр. и доп. — М. : НОРМА, 2005. — 960 с.

10. Киселев И. Я. Сравнительное и международное трудовое право : [учеб. для вузов] / И. Я. Киселев. — М. : Дело, 1999. — 728 с.

11. Киселев И. Я. Сравнительное трудовое право : [учебник] / И. Я. Киселев. — М. : "Велби", Проспект, 2005.

12. Охорона праці: Європейські міжнародні стандарти та законодавство України (порівняльний аналіз) : наук.-практ. посіб. / За заг. ред. В. С. Венедиктова. — Х. : "Райдер", 2006.— 680 с.

13. Права человека: Учеб. для вузов / Отв. ред. Е. А. Лукашева. — М. : "ИНФРА-М – НОРМА", 1999. — 560 с.

14. Прокопенко В. І. Трудове право України : [підручник] / В. І. Прокопенко. — Х. : Консум, 2000. — 480 с.

15. Ротань В. Г. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю / В. Г. Ротань, І. В. Зуб, Б. С. Стичинський. — 8-ме вид., доп. і перероб. — К. : А.С.К., 2007. — 944 с.

16. Скачкова Г. С. Труд иностранцев в России: правовое регулирование : [науч.-практ. пособие] / Г. С. Скачкова. — М. : Волтерс Клувер, 2006. — 264 с.

17. Трудове право України: підручник / За ред. Н. Б. Болотіної, Г. І. Чанишевої. — К. : "Знання", 2000. — 564 с.

18. Трудове право України : Академічний курс : підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З. Я. Козак та ін.; За ред. П. Д. Пилипенка. — К. : "Ін Юре", 2004. — 536 с.

19. Трудове право України : Академічний курс: підручник / А. Ю. Бабаскін, Ю. В. Баранюк, С. В. Дріжчана та ін.; За заг. ред. Н. М. Хуторян. — К. : А.С.К., 2004. — 608 с.

20. Трудові спори: навч. посіб. / За заг. ред. В. П. Пастухова; Л. П. Грузінова, М. Л. Смолярова та ін. — К. : Магістр ХХІ сторіччя, 2005. — 272 с.

21. Трудовое право: в вопросах и ответах : учеб.-справоч. пособие. — 5-е изд., перераб. и доп. / Под ред. В. В. Жернакова. — Х. : Одиссей, 2007. — 664 с.

22. Трудовое право : учебник / Под общ. ред. С. П. Маврина и Е. Б. Хохлова. — М. : Высш. образование, 2005. — 410 с.

23. Трудовое право России: учебник / Под ред. А. М. Куренного. — М. : Юристь, 2004. — 493 с.

24. Трудовое и социальное право зарубежных стран / Под ред. З. Б. Френкель. — М. : 2002. — 687 с.

25. Трудовое и социальное право Европейского Союза: Документы и материалы. — М. : Права человека, 2005.

26. Конвенції та рекомендації, ухвалені Міжнародною організацією праці: у 2 т. — Женева, 1999. — Т. I : 1919—1964; т. II: 1965—1999.

27. Захарчин Г. М. Основи підприємництва: Навч. посіб./ МОН. — Київ: Знання, 2008. — 438 с.

28. Кучеренко В.Р., Доброва Н.В., Квач Я.П., Осипова М.М. Основи бізнесу. Практичний курс: Навч. посіб. — К.: ЦУЛ, 2010. — 176 с.

29. Чоботар С.І., Фомішина В.М., Мочерний С.В., Ларіна Я.С. Основи бізнесу: Навч. посіб. — К.: Академія, 2009. — 384 с.

Допоміжна література

1. Кодекс законів про працю України, затверджений Законом УРСР від 10 грудня 1971 р. (зі змін. і доп.).
2. Про зайнятість населення: Закон України від 1 березня 1991 р. № 803-ХІІ (зі змін, і доп.) // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 14. — Ст. 170.
3. Про охорону праці: Закон України від 14 жовтня 1992 р. № 2694-ХІІ (в ред. Закону України від 21 листопада 2002 р. № 229-ІV (зі змін. і доп.) // Відомості Верховної Ради України — 2003. — № 2. — Ст. 10.
4. Про оплату праці: Закон України від 24 березня 1995 р. № 108/95-ВР (зі змін. і доп.) // Відомості Верховної Ради України. — 1995. — № 17. — Ст. 121.
5. Про індексацію грошових доходів населення: Закон України від 3 липня 1991 р. № 1282-ХІІ (в ред. Закону України від 6 лютого 2003 р. № 491-ІV (зі змін. і доп.) // Відомості Верховної Ради України. — 2003. — № 15. — Ст. 111.
6. Про компенсацію громадянам втрати частини доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати : Закон України від 19 жовтня 2000 р. № 2050 (зі змін. і доп.) // Відомості Верховної Ради України. — 2000. — № 49. — Ст. 422.
7. Про відпустки: Закон України від 15 листопада 1996 р. № 504/96 (зі змін. і доп.) // Відомості Верховної Ради України. — 1997. — №2. — Ст. 4.
8. Про професійні спілки, їх права і гарантії діяльності : Закон України від 15 вересня 1999 р. № 1045-ХІV (зі змін. і доп.) // Відомості Верховної Ради України. — 1999. — № 45. — Ст. 397.
9. Про організації роботодавців: Закон України від 24 травня 2001 р. № 2436-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. — 2001.—№3. — Ст. 171.
10. Про колективні договори і угоди : Закон України від 1 липня 1993 р. № 3356-ХІV (зі змін. і доп.) // Відомості Верховної Ради України. — 1993. — № 36. — Ст. 11.
11. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) : Закон України від 3 березня 1998 р. № 137/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1998. — № 34. — Ст. 227.
12. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття : Закон України від 2 березня 2000 р. № 1533 (зі змін. і доп.) // Відомості Верховної Ради України. — 2000. — № 22. — Ст. 171.
13. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності : Закон України від 23 вересня 1999 р. № 1105-ХІV (зі змін. і доп.) // Відомості Верховної Ради України. — 1999. — № 46-47. — Ст. 403.
14. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням : Закон України від 18 січня 2001 р. № 2240-ІІІ (зі змін. і доп.) // Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 14. — Ст. 71.
15. Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, першого протоколу та протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції : Закон України від 17 липня 1997 р. № 476/97-ВР (зі змін.) // Відомості Верховної Ради. — 1997. — № 40. — Ст. 263; 1999. — № 22—23. — Ст. 197).

16. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23 лютого 2006 р. // Урядовий кур'єр. — 2006. — 30 березня.
17. Про ратифікацію Європейської соціальної хартії (переглянутої) від 14 вересня 2006 р. № 137-V // Голос України. — 2006. — 30 листопада.
18. Про ратифікацію Європейської конвенції про правовий статус трудящих-мігрантів : Закон України від 16 березня 2007 р. № 755 // Відомості Верховної Ради України. — 2007. — № 21. — Ст. 290.
19. Про утворення Національної служби посередництва і примирення : Указ Президента України від 17 листопада 1998 р. № 1258/98 (зі змін. і доп.).
20. Про розвиток соціального діалогу в Україні : Указ Президента України від 29 грудня 2005 р. № 1871/2005.
21. Про практику застосування Конституції України при здійсненні правосуддя : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 1 листопада 1996 р. № 9.
22. Про практику розгляду судами трудових спорів : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 6 листопада 1992 р. № 9 (зі змін. і доп.).
23. Про практику розгляду судами цивільних справ за позовами про відшкодування шкоди : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 27 березня 1992 р. № 6 (зі змін. і доп.) // Кодекс законів про працю України з постатейно-систематизованими матеріалами / За ред. В. М. Вакуленка. — К. : Істина, 2001. — 800 с.
24. Про судову практику в справах про відшкодування шкоди, заподіяної підприємствам, установам, організаціям їх працівниками : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 29 грудня 1992 р. № 14 (зі змін. і доп.) // Кодекс законів про працю України з постатейно систематизованими матеріалами / За ред. В. М. Вакуленка. — К. : Істина, 2001. — 800 с.
25. Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 31 березня 1995 р. № 4 (зі змін. і доп.) // Кодекс законів про працю України з постатейно-систематизованими матеріалами / За ред. В. М. Вакуленка. — К. : Істина, 2001. — 800 с.
26. Про практику застосування судами законодавства про оплату праці : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 24 грудня 1999 р. № 13 // Кодекс законів про працю України з постатейно-систематизованими матеріалами / За ред. В. М. Вакуленка. — К. : Істина, 2001. — 800 с.
27. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням народних депутатів України та Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) статей 8, 11, 16 Закону України "Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності" (справа про свободу утворення профспілок) від 18 жовтня 2000 р.
28. Акти європейського права із соціальних питань / Заг. ред. В. М. Литвина. — К. : Парламентське вид-во, 2005. — 543 с.
29. Збірник законів України про працю / Упоряд. Н. Б. Болотіна. — К. : Знання, 2008. — 349 с.
30. Кодекс законів про працю України з постатейно-систематизованими матеріалами / За ред. В. М. Вакуленка. — К. : Істина, 2001. — 800с.

31. Господарський Кодекс України. Закон України. № 436 - IV від 16.01.2003 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.
32. Про акціонерні товариства. Закон України № 639-VI від 31.10.2008 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.
33. Про господарські товариства. Закон України № 1576-12 від 19.09.1991 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.
34. Про державну підтримку малого підприємництва. Закон України № 2063-III від 19.10.2000 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.
35. Про державну реєстрацію юридичних осіб і фізичних осіб - підприємців. Закон України № 755-IV от 15.05.2003 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.
36. Про захист економічної конкуренції. Закон України № 2210-III від 11.01.2001р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.
37. Про ліцензування певних видів господарської діяльності. Закон України № 1775-III від 01.06.2000 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.
38. Про інститути спільного інвестування (пайові і корпоративні інвестиційні фонди). Закон України № 2299-3 від 15.03.2001 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.
39. Про банки і банківську діяльність. Закон України № 2121-III від 07.12.2000 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.
40. Цивільний Кодекс України. Закон України № 435 - IV від 16.01.2003 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

Політика вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Основи трудового права та підприємницької діяльності» передбачає роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в дистанційному (он-лайн) режимі за погодженням із керівником курсу, з презентуванням виконаних завдань під час консультації викладача.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. Завдання, які не виконані у встановлений термін, оцінюються викладачем в межах 50% звичайної оцінки.

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 30%.

У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Система оцінювання та вимоги

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	ВИД КОНТРОЛЮ	БАЛИ
	присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу)	Оцінка входить у щотижневу відомість і складає не більше 30% від 100 балів що може отримати студент протягом тижня.
	активність студента під час аудиторних занять (підготовка доповідей за лекційним матеріалом, ведення конспекту, опрацювання літератури за темами дисципліни, володіння теоретичними положеннями дисципліни, тестування, створення презентацій, усне опитування)	Оцінка входить у щотижневу відомість і складає 70% відсотків від 100 балів що може отримати студент протягом тижня.
РУБІЖНИЙ КОНТРОЛЬ	Контрольна робота 1 (складається протягом семестру) 3 варіанти тестів по 25 питань. Кожна правильна відповідь 4 бали.	максимальна оцінка складає 100 балів, є оцінкою у поточній відомості накопичених балів за відповідний навчальний тиждень.
	Всього: у кінці півріччя середнє арифметичне накопичених балів помножується на коефіцієнт 0,25 (100*0,25)	25 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік 3 варіанти тестів по 50 питань. Кожна правильна відповідь 1,5 бали.	75 балів
	Загальна оцінка:	100 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
84–89	B	добре	
74–83	C	задовільно	
66–73	D		
61–65	E		
21–60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно з можливістю повторного

			складання
0–20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розробник силябусу
навчальної дисципліни

Баковецька О. О.

Завідувач кафедри

Сидоренко Т.В.

Силябус затверджено
на засіданні кафедри інформаційної,
бібліотечної та архівної справи
від 07.05.2020
протокол №10